

Megjelenik
hetenkint egyszer, vasárnap.

Szerkesztőség:
B.-Gyulán, a polgári iskola épületében.

Kiadó hivatal:
Gyulán Dobay János könyvnyomdaja és Winkle Gábor könyvkereskedése.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Gyulára czimzendők, és legfeljebb minden péntek estéig beküldendők.

BÉKÉS.

TÁRSADALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ HETILAP,

TÖBB BÉKÉSMEGYEI NYILVÁNOS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési feltételek:

Egész évre helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve 5 frt — kr.
Háromnegyed évre 3 „ 75 „
Félre 2 „ 50 „
Évnyegyedre 1 „ 25 „
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díjak:

Egy 4 hasábos petit sor 5 kr.
Kétszori közlésnél . . . 4 „
Háromszori közlésnél . . . 3 „
Többesziros hirdetéseknel engedmény adatok. Bélyegilleték 30 kr.
A nyilt-tér sora 10 kr.

Hirdetések felvételnek: B.-Gyulán Dobay János könyvnyomdájában és Winkle Gábor könyvárusnál. — B.-Csabán a nyomdában. — Budapesten Haasenstein és Vogler, — Bécsben Naftles J. hirdetési irodájában. — Elfogadtatnak hirdetések vidékről levélbeni megrendelés által „a Békés“ kiadó hivatalához“ czimezve is.

Lapunk t. olvasóihoz.

Midőn a „Békés“ szerkesztését nagyérdemű és nagyhivatású elődömtől átveszem, talán elég leend csak annyit mondanom, hogy fő kötelességemül ösmerem ama vezérelvek következetes szemmeltartását és követését, melyeket ő a „Békés“ ez évi 1-ső számában szabatosan körülírt, s melyeket szerkesztői pályája alatt megvalósított.

Nem titkolhatom azonban el, hogy ha eröm csekélységét a feladat nehézségével összevetem, némi félelem száll meg, melynek leküzdésére csakis azon remény nyújt biztatást, hogy a nagyérdemű közönség nem vonandja meg tőlem szives elnézését.

Részemről elveit, irányát elfogadva csak némi keveset teszek azokhoz azon mindnyájunk érzett okból, mert sokszoros a panasz, hogy gazdaságunk nagyon kezdetleges állapotban van, iparunk fejletlen, kereskedelmünk jelentéktelen, hogy fajunkat a munkakérdv és kötelességérzet hiánya jellemzi sat. Mennyi igaz e panaszokból, annak vizsgálatába nem bocsátkozhatom! de azt állítani merem, hogy bajaink főként a közoktatási viszonyok hiányaira vihetők vissza, mint forrásra. E forráshoz kell — javító kezekkel — visszazarándokolnunk, ha az előhaladás útján sikerrel akarunk versenyezni más államokkal! Ugyanazért a „Békés“, mint az előrehaladásnak egyik, bár parányi munkása kiváló figyelmet

fog fordítani a tanügyre is, melynek állandó rovatot szentel, ugy azonban, hogy szaklapokba való elméleti fejtegetések mellőzésével mindig azon körben fog mozogni, mely őt mint társadalmi és megyei lapot megilleti.

Szabad legyen végül lapunk t. munkatársaihoz fordulnom, — s mind azokat, — kik elődöm tisztelt személye, s az általa kitzított vezérelvek köré gyűlének — szives bizalommal fölkérnem, hogy szellemi támogatásukat ne vonják meg a „Békés“-től, mely csakis ez esetben felelhet meg a nagyérdemű közönség igényeinek.

Elek Lajos.

Az iskolai öt perczent.

Miniszter, vármegye, tanfelügyelő, iskolatanács s egyes jóra való emberek mind sürögnek-forognak már isten kegyelméből hat év óta a körül, hogy a törvény azon rendelete, mely szerint a legalább 5000 lakosságú község tartozik felsőbb népiskolát vagy polgári iskolát állítani, elvalahára teljesüljön. Mind híjába. Az a parányi kis eredmény, a melyre idáig rávergődöttünk, a hiányhoz mérten még csak szót sem érdemel. S vajon miben van a törvény s a felsőbbiségek sürgetése ily példátlan eredménytelenségének az oka? Talán nincs pénzünk? Igen, de mikor egyikről, például holmi vármegyeház elköltöztetéséről van szó, akkor van. Talán megsokallottuk már a tudományunkat? Igen, de énmegtudnék nevezni egy igen nagy falut, a melyben az iparos inasoknak körül-belől egyötöd-része nem tud sem írni, sem olvasni. Talán annyira elkopott már a törvény be-

csülete, hogy még akkor sem hederitünk rá sem fönt, sem alant, ha a mi legszemélyesebb javunkat ezélozza? Igen, egyéb törvényeinket hál' istennek még becsületben tartjuk. Én biz' azt gondolom, hogy itt a főbaj magában a törvényben van: kerekét kötöttünk épen a lejtő kezdetén.

Kimutatom.

Hogy a legalább 5000 lakosságú község felsőbb népiskolát állítson, azt a népoktatási törvény 59. §-a feltétlenül parancsolja meg; hogy polgári iskolát állítson, azt csak azon feltétel alatt, haanyagiereje engedi. Mivel pedig minden községnek módjában van kiadásait úgy intézni, hogy a polgári iskola fenntartására szükséges évi 5--6000 forintnyi felesleg meg ne legyen: világos, hogy a polgári iskola felállítására magával a törvényvel egy községet sem szoríthatni, ha csak azt nem, a mely a külső lökére ugysem szorult rá, a mely saját javát saját belátásából eszközli, mint például Szentes, vagy legujabban Gyula. E szerint a polgári iskoláról, mint a törvény által nemegyenesen megparancsoltról, nincs is miért beszélni.

Maradjunk hát a feltétlenül megparancsolt felsőbb népiskolánál.

Feltétlenül? Hát a népiskolai törvény 35., 36. és 44-ik §-a mit mond? Azt, hogy a községi iskolai adó az állami egyenes adó 5%-át meg nem haladhatja; míg azt, hogy ha a felekezeti iskolák ezen 5%-ot akar pénzben, akar terményekben már felémésztik, a felekezeti a községi iskola fenntartásához községi adóval járulni nem tartozik.

Szellőztessük egy kissé ezen törvényeket, vessük össze őket egymással, keressük ki erejük egyenközünyét, hogy megítélhessük, vajjon ezen törvények alapján felépülhet-e a felsőbb népiskola.

Van Magyarországnak legalább 5000 lakosságú községe 231, összesen 2,338,864

lakossal. Fizetünk 13.219,350-en állami egyenes adóul 69,515,268 frtot. Ebből esik a 231 népesebb községre 15,004,927 frt, egyre pedig, az az 12,290 lakosra 64,956 frt. Ennek 5%-a 3247 frt. — A mult évben iskolába járt a lakosságnak 11.27%-ka, tehát 12290 lakos közül 1385. Vegyünk egy iskolára, a törvény mellőzésével, 100 tanulóul, akkor kell egy községnek 11 elemti és 3 felsőbb népiskola ugyanannyi tanítóval.

A mi nagy községeink jobban ismerik saját helyi viszonyait, mint az ő 1868-ik évi képviselők ismerték, a kik a tanítói fizetés minimumát, elég bünösen, minden megszorítás nélkül, 300 frtot szabtak meg; ennél fogva tanítóknak, átlagosan véve, 600 forintnál kevesebbet nem is adnak. Tegyük fel, noha ezen feltevés nem utn meg a valót, hogy a felsőbb népiskolai tanítóknak is annyit adnának. Ez esetben egy nagyobb község 14 tanítójának a fizetése tenne 8400 frtot, tehát 5153 frttal többet, mint az ő állami adójának 5%-a. Hát még a tanítói lakás, meg az iskola, meg a felszerelés, meg ezeknek a fenntartása, meg már most a nyugdíj-illeték hol van?

Ezen, bizonyosan nem túlzó számvetésből következik, hogy a nagyobb községek, a melyek felekezeti iskolákkal mind el vannak látva, saját iskoláikra állami egyenes adójuk 5%-ánál sokkal többet fizetnek; hogy az 5%-ból felsőbb népiskolát felállítaniok — lévén a községnek csak felekezeti lakossága — merőben lehetetlen; hogy a 36. §. a 35-iket tisztára megsemmisíti.

No de megmarad még kapaszkodónak a 38. §, mely az iskolai alap megszerzését rendeli el, és a 43. §, mely az állam támogatására nyújt kilátást. Amde az első circulus vitiosus-szá teszi az a megszorítás, hogy csak az a község tartozik gondoskod-

TÁRCZA.

„AVE MÁRIA.“

(Emléklül ama [kis leánynak, aki július 24-én Liszt „Ave Mária“-ját énekelé.)

Mint ha az éj esendjén átvonul az ének,
Ugy száll lelkemen át, kis angyalom dalod;
S mint gyermek lány szaván az édes szülednek,
„Ave Mária“-don lelkem úgy andalog,
S oly jól esik neki dalszárnyon járnia:
Zengjen hát ajkadról az „Ave Mária.“

Multam csak bánatot hagyott örökségül,
Szívem lombtalan fa téli sűrű ködben
De ha fölzeng dalod, a kiderült égről,
Az örömmek napja mosolyog fölöttem,
S köd helyett madár száll fám új lombjaira:
Zengjen hát ajkadról az „Ave Mária.“

A fa új lombot hajt és a tört remények
A multnak romjain új életre kelnek....
Szent ihlettel tör át a magasos ének
Minden érzeményén két rokon kebelnek:
S így jelenemnek nincs s nem lehet már hija:
Zengjen hát ajkadról az „Ave Mária.“

És ha képzeletem elszáll a jövőig
S sajkámat a kétely majd a remény hajtja:
Dalodon érzetem ábránddá szövődik,
S a csolnakot látom érni a révpártba,
Honnan kiesb helyre nincs hova vágynia:
Zengjen hát ajkadról az „Ave Mária.“

Mult, jelen s jövőmnek megszentelő dala:
Éneked lelkemmel a magasba szálljon,

Legszébb álomom legyen valová általa,
S ébrenlétem legyen szép tündéri álom:
S így hadd nyugodjam le az üdv párnáira:
Zengjen hát ajkadról az „Ave Mária.“

S ha meg nem sokára átmegek a „tul“-ra
Oh jöjj ki sziromhoz, kedves kis angyalom;
Mondd el a dicső dalt, fejfámra borulva,
S megkönnyebül szíved, enged a fájdalom:
S nekem a nagy reggelt könnyebb lesz várni, ha
Fölzeng majd sziromon az „Ave Mária.“

Egy kép a multból.

(A turai csata.)

Nem állhattam tovább ellent a vágynak,
azok közzé lépni, kik a haza megvédéseért vé-
rököt ontani a honvédség soraiiban harcolának;
elhagyám az alyai házat, hol az édes anya és kis-
sebb testvérek kéré szavai nem voltak képesek
visszatartani, mert ott állt a feledhetlen jó atya,
ki könnyes szemekkel bár, de többször ismétlé eme
szavakat: *Fiam, a haza minden előtt!*

Szüloim áldása és könnyeitől kísérve léptem
ki a nagy világba azon édes remény-, és büszke
öntudatban, miszerint hazám iránt én is leróhatom
azon szent tartozást, melyre annak minden hü fia
kötelezve van.

Dembinski hadserege Abonyánál táborozott,
oda siettem én is, s ott a 18-ik számú „Atilla“
nevet viselő huszárok közzé léptem mint közvitét,
s e tett által felavattam magamat a „legfialabb
honvéd-huszárrá!“ Hiszem is, hogy csakugyan én

valék az, mert alig voltam még 15 éves, midőn
a veres csakót fejembe nyomták.

Soha huszár büszkébb nem volt nálamnál;
mert midőn Abony utcáin végig lépdélgétem, s
a velem szembe jövő Perczel tábornokot kato-
násan üdvözölém, azt hittem, miszerint a számta-
lan bámuló szem közül több volt reám, mint a
népszerű tábornokra irányozva; s valóban, bár
merre mentem, mindenütt megbámultak, s számta-
lanszor hallám midőn mondták: Istenem! még
csak gyermek.

Igaz, hogy gyermek voltam, de keblemet oly
érzelmelek tölték el, hogy azok a legidősebb hu-
szárnak sem váltak volna szegényére; égtem a
vágtyól, szűz kardomat a muszkaszoldosok sza-
badság gyilkoló vasával összemérni, s erre csak-
hamar kinálkozott is a kedvezőnek látszó alkalom.

Harmadnapon a miut felöltöztettek, kiindult
a tábor összes lovassága, két lovas üteggel; s
mentünk mendegéltünk, míg nem Fényszaru mel-
lett a turai síkon megtaláltuk a mit kerestünk,
t. i. a miennél kézszerre nagyobb muszka hadse-
reget. Persze egy közhuszár, — hozzá még any-
nyira ujoncz minő én valék, — nem sokat ért a
hadászat fitkáihoz; én is csak akkor tudtam meg,
hogy meleg napunk lesz, mikor az első ágyu el-
dőrdült, s fejünk felett elsivított az első golyó!

Nem vagyok képes azon érzelmeknek ki-
fejezést adni, melyek akkor keblemet eltölték;
nem volt az félelem, nem rettegés, hanem egy
neme a kábultságnak. Láttam, éreztem, ánde
mintegy öntudatlan helyzetben. Láttam kibonta-
kozni az orosz lovasságot, a mint csapatokként
helyet foglaltak szép egyszintű lovaikkal; láttam

az orosz útegeket, szórva a halált, de eszembe
sem jutott, hogy itt még meg is lehet halni!

A mi osztályunk egy divízió lengyel dizi-
dással ágyufüdüzetten vala, mi álltuk ki az első
legnagyobb tüzet, mert az orosz útegek borzasz-
tón szórták reánk a halálos golyókat, s különö-
sen a lovasságra legveszélyesebb gránátokat, me-
lyek köztünk szétpattanva, számos sebesülést és
halált okoztak egy emberben, mint lovakban; de
sokat köszönhetünk gyakorlott századosunk, — a
feledhetlen *Ottoványinak*, — ki a szőregi csatában,
épen a rohamra vezetés pillanatában halálos se-
bet kapott, — sokat köszönhetünk mondom, mert
nem tett ki bennünket czéltáblául, hanem a vé-
delmünkre bizott ütég mögött folytonosan mozgás-
ban tartott, míg a szegény lengyelek mosdulatla-
nul állván, közülök igen sok áldozatul esett.

Eltompult érzékkel ugyan, de még is volt
eröm megfigyelni a Károlyi huszárok rohamát,
mely hozzánk legközelebb történt, — s láttam a
sokszor gúnyolt „kár hogy huszár“-okat orosz-
lanként küzdeni, összegomolyodva a muszka dizi-
dásokkal, harcolva bátran és vitézül. Az osztály
egyik főtisztje *Degré Alajos* a költő volt, ki itt
több sebet kapott fejére, s már lováról lehallva,
várta a biztos halált, — melyet egy muszka mért
reá iszonyu kardjával, de mielőtt lesujthatott vol-
na, oda ugratott *Simay Lukás* főhadnagy, s egy
csapásra elküldte a muszka Pilátushoz vacsorára
Degrét pedig két legénygel lóra emeltetvén, ki-
vitette a gomolyból.

Mi csak néztük mindezt, s e közben az ágyuk
folyvást szórták köznk a halált úgy annyira, hogy
az ujoncz csapat kezdé ezt a mulatságot meg unni,

halom, Ladány, T.-Kömlös, Öcsöd, Sz.-András, M.-Berény felső népiskola szervezésére volna felhívandó.

Végül fölvívja szakbizottság az iskolatanács figyelmét a népnevelés reformjának egyik nevezetes akadályára az 5%-os iskolai adóra, mely a főkeleteti iskolák fenntartására fizetett összegnek a törvény által megengedett levonása által teljesen megsemmisítették. E tekintetben a megyei tek. törvényhatósági bizottság által közoktatási minister ur fölkérendő lenne, hogy a folyó évben megnyitandó országgyűlésre egy oly pót törvényjavaslatot méltóztatassék benyújtani, mely a népiskolai törvény 36-ik §-át hatályon kívül helyezve a községeket oly helyzetbe juttassa, miszerint idevonatkozó kötelemeiknek eleget tessenek.

— *Megjelent* ab.-csabai nőképző-társulat polgári leányiskolájának 187 $\frac{1}{2}$ -ki értesítője következő tartalommal: I. Az iskola keletkezésének rövid története. II. Jelentés az 187 $\frac{1}{2}$ -ki tanévéről. III. A végzett tantárgyak, a rajuk hetenként fordított órák száma a tan- és segédkönyvek. IV. A tanítók. V. A tanulók névszerint és összevontan. VI. A taneszközök általában, szaporodásuk szerzés és adakozás útján. Pénzübeli adományok. VII. A jövő évre szóló figyelmeztetés. — Az értesítő történelmi része fényesen bizonyítja, mily szép eredményt mutathat föl egy üdvös társadalmi mozgalom, melynek élén buzgó egyének állanak. Lapunk közelebbi száma — a közvizsga alkalmából — részletesen foglalkozott eme szép jövőjű intézet ez évi működésének ismertetésével, ugyanazért ez alkalommal csak azt említjük föl, hogy az értesítő idevonatkozó czikkéből láthatólag a taneszközök gyűjtésében figyelemre méltó buzgóságot fejtett ki a tanoda előjárósága.

A *b.-gyulai vet. egyház* elemi iskoláinak közvizsgái — mint lapunk múlt számában említve volt — f. hó 8. és 9-én tartatnak meg. Ezen tudósításunkat azon hozzáadással frissítjük föl a t. szülők és iskolabárók emlékében, hogy a vizsgák helyisége a ref. egyház temploma, — ideje és sorrendje;

Vasárnap d. e. 10—12-ig a nagyobb fi., — d. u. 3—6-ig a leányiskola. Hétfőn d. e. 9—12-ig a kisebb fi., — d. u. 3—5-ig a vegyes iskola.

Ujdonságok.

— *A jövendelmi adó* felszólamlási bizottság Gyulán már a múlt hó 30-án kezdte meg működését, és azóta folyton munkálkodik, munkájában azonban a számos felszólamlások miatt nem haladhat a kellő gyorsasággal, a mennyiben az érdekek ellentétesek, az állam közegei minél nagyobb adót akar fizetni, míg a lakosság minél kisebb adót óhajt fizetni; és ez a lakosság részéről egészen természetes, a több évi mostoha termés, és ennek folytán beállott nyomorult viszonyok kevés ember sebézt hagyják érintetlenül, legnagyobb részükön által tartja magát még fen, ez azonban figyelembe nem jön; a ki tavaly ennyit tudott fizetni, fizethet az idén többet — mert az országnak pénze van szüksége, hogy a könnyelműség okozta sebek begyógyuljanak — helyes — de az eredményt ily úton alig hisszük elérhetőnek.

— *A választási jegyek* kiadása is megkezdett augusztus 1-én; — tudomásunk szerint pénteken estig 60-on felüli jegy adatott ki. — A nyúlászás szenvedélye — ugyilászik — nem ismer mostoha pénzviszonyokat. — Vajon azon lelkes honfiak egy része — kik a 12 fitokat oly könnyen eresztik meg — mennyit áldoznak az emberiség közmivélségre?

— *A catastro* munkálatok Gyulán e hó 3-án kezdtek meg a mintaterek megállapításával. — A város közönsége képviselőket elhatározta, hogy egészen új munkálatot készített, mert a catastro behozatala óta temérdek birtok változás történt úgy egyénileg, mint mivelési ágak tekintetében is, és a kiigazítás több időt és munkát vesz igénybe; ez okból két mérnököt bízott meg a munkálattal, egyiket a belterület és szőlőkre, másikat pedig a külterületre. A felvételi munkálatok szeptember első napjaiban valószínűleg befejeződnek fejezve.

— *A Gyulán állomásozó* két gyalog honvéd zászlóalj és két lovas század legénységét az öszi hadgyakorlatra e hó 22-ére hivta be. A beidézettek száma mintegy 30 tiszti és 1800 legényből 300 lóval fog állani; — e gyakorlatok tartama 35 napra terjed, mely idő alatt Gyula városa nagyobb élénkség színhelye leend.

— *Az aradi országos vásár* valamint tavaly történt, jövőre névbe is augusztus 15-ét megelőző vasárnap fog megtartani, mit iparosaink érdekében jelezni szükségesnek tartunk.

— *Zaránd mezővárosának* a nm. földmivélség, ipar és kereskedelmi ministerium 4 országos vásárt engedélyezett évenként megtartatni, és ezek napjairól az óhitű naptár szerint hamvazó szerda,

pünkösdi, nagy boldogasszony és december huszadgyó hetét megelőző vasárnapjait tűzte ki.

— *Az augusztus 2-ki* megyebizottsági közgyűlés nagyon gyéren volt látogatva, különben tárgyai is nagyon kevés érdekeltek birtak. — Szeretnők tudni, mi okozza az érdektelenséget, a munkaidő? vagy a közügyek iránti elfásulás? — mi azt hisszük mindkettő egyaránt, — különben ez évnegyedes gyűlés csak 3 napra vette a szokásos órákat igénybe, s így eddigi bizottsági ülésünk legrövidebbjének mondható.

— *A múlt heti megyegyűlésből* megemlíthetjük az alispáni jelentésből, hogy a közegészségügyi viszonyok a megyében jelenleg oly kedvezők, minőket ritkán volt alkalom észlelni. A felémított adatok szerint született 2741, meghalt 2248, tehát a szaporulat 493. Házaszóra lépett 395 pár. — A karczagyi megszökött rablók ügye élénk discussiók tárgya lett, hogy a rablók szigorubbantartása, és az aradi kapitányság, valamint az előbb nevezett ügyesség mulasztásai miatt felirat intézessék a ministeriumhoz. Egy szónok plane sorkatonaságot is kért volna, hogy azokkal üldözni lehessen a szökevényeket. Az igaz hogy „ebben a kukorizás világban” sehogys sem vagyunk az ily kellemetlen és durva vendégektől biztosak.

— *A rögtönzött bíróságérti* engedélyeztetés ismét folytatódott a megye, s most egy évi időtartamra fog kérétni.

— *A törzsenek* ezután hétfőn és pénteken este fognak a gyulai sétatéren megtartatni.

— *Valóságos* lelki fájdalommal láttuk, hogy a Gyuláról Sarkadra vezető gyönyörű fasorban két oldalról már mintegy 25—30 db fa kivesszett. Ha pusztulásnak hagyjuk indulni, és a hiányzókat nem pótoljuk, lassanként kopár marad a szép országút, mely nem régen még a város díszé volt. Ajánljuk azok figyelmébe, akiknek módjában áll e dolgot segíteni.

— *A múlt héten* ismét szerencsétlenné német sänger-társulat Gyulavárosát, a „König v. Ungarn”-ban útvén fel satorát. Szerencsésjókra nem volt akkor este színelőadás, s így az izetlen és gyakran szemérem sértő „alakosok” talán kitalézták a közönségtől itt létök költségeit. Ugyan hogy nem unnak bele ők is, meg a közönség is.

— *A gyulai nyári szinkór* a „Korona udvarán” mindenképen igen alkalmas lenne, s dícséret és elismerés illeti érte a vendéglő bérletjét Fehér Ignácot, hogy a közönség kényelméért, nagyobb mérvű áldozat hozatalát sem rettent vissza, hanem azért bizony a szinkór nem igen „teljesen feledéztől” eső ellen is biztosít hely, mert esőtörtökön este is esernyő alól nézte a közönség a „Csók” előadását, feleltébb sajnálva, hogy a kedvezőtlen idő a remekül irt és előadott darabot megzavará. — Az előadásokról külön terünk részletebben szól, itt csak annyit, hogy Sztupa Andor társulata oly kitünő, minő rég volt Gyulán. A közönség látogatja is tömegesen, vasárnap a „Falurosztát” az Almássy grófi család kedves ifju tagjai és a gyulai özv. Wenckheim Józsefné grófnő is élvezettel nézték végig.

— *A „Békésmezei Közlöny”* 62-ik számában collegialis üdvözléssel fogadtatik lapunk szerkesztője. E bizalom gerjesztő üdvözlésre szabad legyen egy pár szerény megjegyzést kockáztatnunk. Készséggel alárjuk tisztelt lapársunk véleményét, hogy „egy szerkesztőnek független embernek kell lennie.” Csak hogy a függetlenség meghatározásában némileg eltérünk egymástól. Szerintünk ugyanis egy egyn, ki — mint tanító — kötelességének megfelelő, bizonyára bir annyi függetlenséggel, hogy igazságos szöszelője lehet a közvéleménynek, ha nem hiányzik kebléből azon tulajdon, mit erkölcsi bátorságnak neveznek! Higgye el nekünk t. lapársunk, hogy egy egyn, ki az elfogultság vagy az önérdék szolgálatában áll, kevésbé nevezheti magát függetlennek, mint az, kinek tanítói állása említtetik föl e tekintetbeni fogatkozásának bebizonyítására! Azt mondja t. lapársunk, hogy „egy tanító, addig, mig mint ilyen működik, csakis egy nevelészetű szaklapnál lehet helyén mint szerkesztő.” Ezen állítás meg lehetösen gyöngíti a „Függetlenség” ostromlására felhozott példa világozó erejét. Hiszen ép egy nevelészetű szaklap van kiválóan arra hivatva, hogy a tanfelügyelő működésére, leplezetlenül mondja ki bíratását. Ha ez megengedhető egy szaklapnál: egy társadalmi közlőnyél elnémul az igaz szó, bárha szándéka nem a sértegetés, hanem a javítás? A mi már lapunk szerkesztőjének az irodalom és hírlapirodalom terén való működésére vonatkozik az üdvözlésben: e tekintetben tudomásunk megegyezik a tisztelt lapársunkéval. Szégyen! de hát valljuk be, hogy ő ifjúkora azon idejét, melyet sokan irodalmi kísérletekkel töltenek el, tanulásra fordítja. Hogy ezen körülmény alkalmatlanná teszi-e őt a „Békés” szerkesztésére, ennek eldöntése talán még most időelőtti lenne!?

— *Hibaigazítás.* Lapunk közelebbi számában a békés-csabai polgári leányiskola vizsgálatát tárgyázó levél ötödik bekezdésében „az összes tanórák 26%-át” helyett „az összes tanórák 26%-át” olvasandó.

— *Hymen.* Szarvason a legközelebbi múlt napokban dr. Laurovics János városunk volt kedvelt orvosa jelenleg nagylaki orvos jegyet váltott özv. Tassy Ferencné szül. Bakay Emma urnóval; úgy szinte Thury Endre gazdász, s jelenleg katasat. bizottsági jegyző lépett jegybe a szellemű Mázor Francziska kisasszonnyal. Ámor összetartó rózsálczái fűzők össze a boldog arákat; mi pedig előre is felhőtlen boldogságot kívánunk a megköteendő frigyre!

— *Jótekonny baráti megemlékezés.* Szarvason a legközelebbi hirt vevén arról, hogy az egykori babérok aratott Thalia felkott bajnoka Raisz János 48-as szabadság harczoza, s jelenleg a B.-Csabán időző Hubay színtársulatnál súlyosan megbetegülve inséggel küzd. E szomorú hír egykori barátaí szívet könnyűlötességre indítá, s a rögtönzöve kibocsájtott aláírásí iv folytán eddig már 17 frrtal járultak segélyezésére. Halás köszönet e nemes tettért a meg nem felelkező barátoknak!

— *Dalstélyt* táncszívalommal összekötve július hó 31-re rendezett a szarvasi férfi dalkar, a mely alkalommal a „kasinó” nagy termében dalkezdő szépeink szép számmal egybegyűlve édes mosoly és tapsal jutalmazák Clío küzdő bajnokait.

— *Gyermek-színház.* Szarvason az iskolás kis gyermekek tanítók és nevelőiktől híret hallván, hogy Budapesten a közel multban a vízár roppant károkat tett és sokakat az inségre juttatott. — E leverő hír szálamom és könyörölteségre indítá az ártatlan szíveket; de mivel fillérekkel nem bírnak, hogy így nyújtottak volna segélyt, színi előadásokat tartanak. A legelső augusztus 1-én tartatott, mely alkalommal az: „Arva fia” című szomorú mű került színpadra. Ez előadásom oly nagy számmal jelent meg városunk intelligentiájá, hogy 12 frrt tiszta bevétel azonnal elis küldetett az inségesek segélyezésére. — Köszönet nektek ártatlan, jószívű kis gyermekek, kik a könyörölteség, és jótékonság gyakorlatát oly korán alkalmazásba vettétek!

— *A színház köréből.* Ma vasárnap, f. hó 8-án adatik „A ripácsoz Pista dolmánya;” a budapesti nemzeti színpadon is általános tetszés mellett többször ismételtetett eredeti népszínmű Rákosi Jenőtől. Hétfőn nem tartatik előadás; kedden adatik „Tiszteletes ur keszervei;” németből Kneisel után magyarosította Mátyás; a felvonások között Esz Anna k. a. balettánczosnő fogja magát először bemutatni érdekes magán műtánczokban. A darabról, noha címze azt sejtíte, hogy előítéletre jogosító talán valami nem sokat érő darab lehet; bátran állithatjuk, a legérdekesebb mulattató vígjátékoknak egyike, mely mindenütt nagy tetszést aratott, és közönségünk tetszését is ki fogja vinni Szordán adatik „Szép Dunois lovag;” vig operette tánczokkal. Ezen érdekes operette vidéki színpadon alig adatott még. Csütörtökön pedig adatik „Kornélia;” a budapesti nemzeti színpadon ugy, mint mindenütt nagy hatással adatott színmű Toldi Istvántól. Az országos sajtó annak idejében nagy érdeklődéssel sokat és sokáig foglalkozott e darabbal, s rövid időre a belügyi minister által be is tiltatott volt; de ezen — magasabb irányu társadalmunkat oly híven élénk tükröző — érdekes színmű az összes sajtó felszólalása folytán nem sokára felszabadult a tilalom alul, és azóta előadása újból országszerte nagy hatást idéz, most közönségünknek is alkalma nyílik előadva látni ezen érdekes színművet.

Ezen elősorolt érdekes darabokból álló műsorozat, mely e hótén mind bérletfolyamban és itt először kerül előadásra, meggyőzheti közönségünket, miszerint igazgatónk a bérlok érdekeit is mily kitünően kívánja kielégíteni, miért is közönségünk nem háltalan, mert jeles pártfogásával méltányolja e derék törekvést.

— *Beküldetett.* Tisztelt szerkesztő ur! A „Békés” 31-iki számában az ujdonságok közt panasza emelődött a gyulai látri collectánsok ellen. En részemről tiltakozom az abban kifejezett vád ellen, minthogy nálam eddig egyszer sem történt elköszés, miért is kérem ezen czáfolatot a „Békés” jövő számába felvenni. *Szmetán Fülöp.*

Irodalom és művészet.

— *A „Franklin-Társulat”* magy. irod. intézet Budapestén, a következő kiadásában újabb megjelent könyveket küldött be szerkesztőségünknek, melyeket olvasóinknak becses figyelmébe ajánlunk.

— *Emil* vagy a nevelésről. Irta Rousseau J. J. francziából fordította és magyarázó jegyzetekkel ellátta Führer Ignác. Ezen testes kötet ára csak 2 frrt 40 kr.

— *Magyar földadókataster.* Szakmivélti utasítások elméleti s gyakorlati magyarázattal, számos rovatostáblával, mintadolgokkal és irománypéldákkal ellátva: földadó-katasteri országos, kerületi, megyei bizottságok, becselőbiztosok közsegelőjárók s földbirtokosok használatára. Irta Mészáros Károly. Ára füve 2 frrt.

— *Magyar szent Erzsébet élete.* Irta dr. Toldy László. Ezen díszesen kiállított, számos képpel illusztrált, s felsőleges Erzsébet királynénak ajánlott mű ára füve 80 kr. Utazás a tenger alatt. Verne Gyula franczia műve után. Huszonhét a szövegbe fűzött nagy képpel. Ára füve 2 frrt.

— *A falusi könyvtár* 17. füzete. A tengeri nyulak tenyésztése, közli Grubicy Géza. Előszóval ellátta Korizmic László. Ára füve 50 kr.

— *A közhasznú családi könyvtár* 18. füzete. A tollasok világa. Gyakorlati utmutatás a baromfi és különféle diszmadarak czélszerű ápolására és tenyésztésére. Irta K. Beniczky Irma. Ára füve 40 kr.

— *A történelmi könyvtár* 11. és 12-ik füzete. A magyar nép és ifjuságok ajálva. — Ára egy-egy füzetnek 40 kr.

— *A 11-ik füzet tartalma:* Hősök és hódítók vagy Mohammed utódaí. Irta Áldor Imre. Czínképpel.

— *A 12-ik füzet tartalma:* Medicsi Lőrincz, vagy egy köztársaság aranykora. Irta Áldor Imre. Czínképpel.

— *És végre* 61. számot az Olcsó könyvtár-ból 7-11. szám. Fanni hagyományai Beszély írta, Kármán József. Ára füve 20 kr.

— *8. szám.* Előkelő világ. Orosz beszély. Gróf Solohubtól. Ára füve 30 kr.

— *9. szám.* Liliomfi. Eredeti vígjáték népdalokkal, zenével három felvonásban Irta Szilgigetű Ede. Ára füve 20 kr.

— *10. szám.* Karácsoni ének prózában, levén Valtér egy karácsoni kisérteset beszély. Irta Dickens Károly. Angolból fordította Belényesi Gábor. Ára füve 30 kr.

— *11. Beszélyek* az orosz életből. Gogol Miklós után. Ára füve 20 kr.

Színészet.

Sztupa Andor társulata kedvező auspiciumok közt kezdé meg előadásait múlt szombaton. A társulatot jó hír előzte meg, közönségünk igen előzékenyen fogadá, s most az eddigi előadások sikere után elmondhatjuk, hogy a jó hír nem volt költött, s hogy közönségünk meleg érdekeltsége teljesen indokolt.

A „Három csőrű kacsa”-val köszöntöttek be, s bár ez operette újságvágyó közönségünk előtt nem újság, még is igen sokan megnézték ez előadást, melynek — s főleg a vasárnapinak — sikere hisszük, hogy a társulat existentiájáé, „ivad”-ra biztosítani fogja. — Margitot Csotárné énekelte. Igen kedves színpadi jelenség, megnyerő modorral, menten a már lábra kapott tetszetős kaczerkodástól, s mit épen nem látszik keresni, közönségünket ez első estén már annyira megnyeré, hogy többször zajos tapsokkal s kihívásokkal jutalmazá az élvezetet, mit értelmes játéka s kedvesen csengő dalai nyújtának; különösen éji jelenete, s ebben nehéz és farszto dalainak teljes sikere, részestült közönségünk zajos tetszésében. — Van Ostebál, kapitányt Csotár játsza helyes felfogással. A polgármester szerepe alak juthat jobb kezekbe a Mikégyéinél. E nevelés alak minden gyengéjét oly élénken mutatja be, hogy minden megjelenése színtalan tetszésben részesült. Ez alak színésze igen helyes felfogást s rutint igényel, s könnyen torzszá változhat; Mikey azonban megtartá a határt, melyet a műzítés szab ki. A három spanyol, Balla, Halász és Traversz serenadéja szépen sikerült. A segédszereplők szintén nagyban segítének az előadás kerekded kivitélhez.

Vasárnap „A falu rossza.” E népszínművet már két ízben volt alkalmunk látni Csabi társulatától, de egyik előadás sem elégté ki várakozásunkat; s így természetesnek találjuk, hogy a darab híre, s e társulat szombati sikere aszinkört szűfőlásig tölté. — A czinszorepet Balla játsza. Gőndör Sándorban oly alakot mutatott be, ki részvétünket teljesen megnyeré, s ha helyenkint kisöz túlzérlgő volt is, ez inkább a költő hibája, ki bár mennyire ismeri is a népeletet, aligha talált ott a szerelmes legénynél annyi érzélgést. — Balla játéka különben sokkal szerencsésőbb volt, mint éneke, mert labár szokatlan ügyességgel osztja be meneteit, nem rendelkezik oly hanganyaggal, mely őt a népszínmű énekes színvonalára emelné. E darabnak kétségkívül legeredetibb alakja Gonosz baktér. Állása fontos, s egyénisége pótolhatlan voltának teljes tudatában a falu népével elhíteti, hogy ő sokkal szélesebb kört tölt be, mint minőt „hivatala” szab, tökéletesen hiszi s igyekszik elhítetni, hogy nála nélkül a falu fordulul, szóval hogy ő nagy „persona.” — E tudat, s furfangjában bizva fel sem veszi a szőlőtőlvajlason való rajtvesztést; — mit neki oly csekélység, ki hivatalos köpenye alatt nagyobb dolgokat mivel már bántatlanul, s hogy mégis épen ez juttatja a kutra sokáig járt korszó sorsára, annak oka rajta kívül keresendő. Ilyennek mutatta be Mikey Gonoszt, s szerintünk helyes felfogással. Liptai Laura igen czinos Finom Rózi volt, dalait a közönség megismételtette, bár egész játékból az egyszer botlott, de alapszabán jó, asszony társai felett való erkölcsi állását s önbecsét megvetetésében is teljesen átérző menyecske nem domborodott ki. — Feledí Gáspárt Tóth játsza. A harmadik felvonásban az önvágytörté apát oly élénk színekkel állítá elő, mely a nézőben a megröndüléssel vegyes szálamat kelté föl. Traversz — Lajos, Jakabné — Boriska, Kömivén — Bátki Tercesi — mind elő-

nyösen járultak a darabsikeréhez, a cigányok — Mátyási és Halász — kivételével, kik különben hálás szerepek betöltésére hivatlanok. — Hétfőn szület. Kedden „Fiammina, a dalmi énekeső” francia színjáték. Ez est Sztupáné volt. Első megjelenése kedvező hatást keltett, értelmes szavai, teljes otthoniassága, a gyakorlott színésznőt azonnal telismertették benne, s bár a második felvonásban Barni grófnővel való párbeszéde kissé unalmas, s fiával való találkozás nem is volt elég élénk, a harmadik felvonás bucsu jelenete ezt teljesen feloldotta, hol művészi erejének teljességében lépett elő. Az anyai érzelmek győzelme a művészi szenvedély felett, fényes diadalok feleselése az ismeretlen magányra, oly áldozatok, melyet egy eléggé ugyan nem indokolt ballépés következében az anya gyermekének kötelesség szerint hoz. Ez érzelmek hatásának művészi nyomata volt a jelenet. Balla — Henrik, a nemes fiút teljes önérettel s az utolsó jelenetben igen sok bensőséggel játszta. Sztupa nem tudott elég méltóságot önteni Dudley Gyogybe. Kömivesné — Barni grófnő. Tóth — Lambert Dániel, Mikey — Duchateau, Travers — Sylvain helyesen tölték be szerepeiket.

Szerdán „Faust és Margareta” paródia, 5 képből. Margareta Csathárné énekelte, szép menüti dalait folytonos tetszés kísérte, kedves játéka oly rokon szentet keltett közönségünkben, hogy ez estén — mi különben nálunk a ritkaságok közé tartozik — már virágokkal fogadták, s mint látszik, közönségünk őt kedvenczvé avatá. Faustot Balla, Márthat Liptai Laura, Mefelet Csathár énekelte, Sibel szabót Mikey játszta. A bamba alig volt még színpadunkon élénkebben bemutatva. A rosszlelkismeret meg a nagy közönség előtt megjavíthatná magát annyira, hogy mire különben sem volt szükség, kapkodásaival az illetet ne sértse.

Csütörtökön „Csók” vigjáték, nálunk először. Közönségünk már rég vágyott megismerkedni, és sietett is tömegesen az előadásra; mely azonban éppen nem volt kielégítő, leszámítva a zavart, mit a közbe jött zápor okozott, melynek kellemetlenségétől a szinkór fedele éppen nem óv meg. A játékok mintha csak összebeszéltek volna, szerepeiket nem tudák, kivéve Kömivesmét — Blanda — s Jakabné — Maritta. Tudjuk, hogy a versben irt darab betanulása időt s szorgalmat igényel, de mint a szereplők nagy részénél tapasztalók, a tudott részleteket sem szavalták úgy, hogy abból akár a vers szépsége, akár a darab cselekménye élvezhető, sérthető lett volna. Sorokat mondtak, s a rímek patogatását keresték, a nélkül, hogy az értelemre s annál kevésbé a játékra is gondot fordítottak volna, leginkább kitértek a hiba Jakab Adolar játékában. — Jakabné „Csók” verse mit értelemmel, helyes színezéssel s élénken szavalt, s Kömivesné éji jelenete a királyljal engednek fogalmat alkotunk azon tetszésről, melyben e darab a nemzeti színpadon részvétel.

— Jegyzéke a b-gyulai kir. tszéknél 1875. augusztus 9. és következő napjain előadandó bűnügyeknek. Előadó Nogáll. Augusztus 9. 577. Landa Mihály és 3 társa tilos kártyajáték. 687. öz. Jonas Imréné család. 688. Varga Imre és társa tolvajság. 664. Pomucz Janos bírói zártörés. 705. Gubcsó János és társa család. 709. Janovics Koszta és neje család. 710. Sülye József bírói zártörés. 713. Knak Ernő és neje család. Augusztus 10. 743. Bontovics Matyas tolvajság. 744. Mateidesz György súlyos testi sértés. 745. Vitalis Pál bírói zártörés. Augusztus 11. 748. Berti Lukács és társa család. 764. Dunder József és neje nyilvános erőszakosság. 795. Biluska Jakab család. 818. Bathori Antal tolvajság.

Hirdetmény.

A b-gyulai ktszék részéről közzétettük, miként b-gyulai kir. közjegyző Miskolczy Barnabás közjegyzői iródját B-Gyulán városába utasza Popp-féle házban 1875. évi augusztus 1-én megnyitandja.

Kir. e. f. tszék Gyulán 1875. július 31.

Herberth Antal,
h. elnök.

Dutkay Bela,
jegyző.

Gazdászati ipar és kereskedelem.

Trágyakezelés.

Békésmegyei gazdaközönsége és egylete dícsereks nélkül elmondhatja magáról, hogy a jobbak sorából hátra nem marad.

A gazd. egylet számos irányban történt előre, de egy irányt, a főt, eddigelé, mondhatni, figyelmen kívül hagyott — a kísérleteket és azoknak egyik alapját a trágya helyesebb kezelésének előmozdítását.

A kísérletek is megindulában vannak, melyekről elmondtam nézetemet, nevezetesen azt, hogy az egylet nem cselekszik helyesen, ha egyesek elszórtan eszközöndő működésében megnyugszik és a helyett tüzetesebb eljárást ajánlottam, melynek kivitele módunkat meg nem haladja.

De a trágya helyesebb kezelése érdekében eddigelé semmi megfogható nem történt.

Tegyük tehát valamit.

A trágyakezelés javításának alapja, hogy a trágyahalomnak legyen alapja, kezdjük tehát azon.

Ezen alap elkészítésének több módja van a mint tudjuk. Mindegyiknek egy, az a célja, hogy a trágyalevet a föld be ne szivja.

Kövesen vagyunk abban a helyzetben, hogy az alapot téglával, ezementtel készítsük, de mindnyájan megtehetjük azt, hogy a trágyának pár lábnyi gödröt ássunk, s azt egy lábnyi jó agyaggal beborítsuk, az agyagot jól leturkózzuk.

Ennyit kiki megtehet, azzal trágyája javításához az első lépést megtette.

Tudnivaló, hogy a trágyahelynek az összefolyó esővíznek kitéve lenni nem szabad.

Télen utaink többnyire járhatlanok, akkor tehát az agyag előteremtése bizonytalan s ha nem

teszük, egy évi hátramaradást szenved az úgy a legjobb akaratnál is.

Szeptember tehát azon idő, melyben az agyagot előszerezhetjük, hogy azt a hely megürülésével biztosan alkalmazhassuk. Hordassuk tehát elő azt az agyagot, s vessük meg alapját trágyánk okszerűbb kezelésének. Mondhatni semmibe se kerül az egész művelet.

Következők aztán, hogy a trágyahalom soha kupuczosan ne hagyassák, olykor a lével megöntöztessék. De sok szalmát, mennyit az ürülék megérjeszteni nem elégséges, ki ne hordjunk, mert az egyik oka a penészesedésnek. Inkább legyen a készlet kevesebb, de legyen jó.

A ki teheti a halmot rétegenként terítse le földdel, de terítse be legalább a kész halmot, ha az 3-4' magasságot elért, s kezdessen újat.

A gazd. egylet maga jól cselekvendik, ha e fontos tárgyra lényeges gondot fordít, többek közt halomvizsgálatokat tart a jelentkezők körében és a legjobban kezelteteket díjazza.

Ezeknek itt a legnagyobb ideje, ennyit is elmulasztunk nem szabad; a trágya a termelés egyik főalapja, lényegesebb az sok egyénnél, mit évek óta előmozdítunk s legalább a sorrendben elsőbb.

A békésmegyei takarékpénztár üzlet forgalmának kimutatása az 1875-ik év első feléről.

Bevételek:	
Pénztármaradvány	49225.68
Részvény tőke	1460.—
Betéti tőke	252587.92
Könyvecske díjak	21.30
Letéti díjak	8.34
Befizetett váltók	522845.—
„ jelzálogok	15890.—
„ előlegek	12945.—
Váltó kamat	15034.34
Jelzálogi kamat	13772.93
Előleg kamat	2026.92
Részvény átirási díj	1.—
Késedelmi kamat	597.63
Lakbér	310.2
Magy. bizt. társulati részvény kamat	2520.—
Magyar biztosító társulat	25014.50
Magyar vasúti kölcsön kamat	666.75
Békési fiók	15500.—
Oroszázi fiók	3500.—
Békési fiók forgalma	134670.41
Oroszázi fiók forgalma	63657.91
Összesen	1132265.65
Kiadások:	
Visszafejtett betétek	330466.88
Folyó kamatok	1386.52
Leszámitolt váltók	490960.—
Jelzálogi kölcsönök	21580.—
Előlegek	4930.—

Tiszti fizetések	2875.—
Lakbér	48.33
Adó és bélyeg	2070.—
Különfélék	181.54
Napi biztosítói díjak	231.—
Osztalék	19300.—
Jótevény czél	139.94
Jutalék	884.96
Magyar biztosító társulat	3008.15
Egyleti ház	5500.—
Ingatlan bírtok	12397.42
Békési fiók forgalma	134670.41
Oroszázi fiók forgalma	63657.91
Pénzkészlet	37867.59
Összesen	1132265.65

Kelt Gyulán, július 1-én 1875.

Kratochvill József,
könyvezető.

Hetivásári tudósítás.

— Gyulán augusztus 6-án 1875. Mai hetivásárunk az ejjeli jótevényen ható tartós eső miatt az eladók kevés száma miatt gyengén utótt ki. — Gazdáink meg most is nyomatással lévő elfoglalva, csak annyit árusítanak el, a mennyi elkerülhetetlenül szükséges a napi kiadásokra. — Tiszta buza 90 fontos 4.55, 86 fontos 4.10, Kétszeres legjobb 77 fontos 4 frt. Középszerű 74 fontos 3.80; — árpa legjobb 1.90, Közép 1.60; — Zab legjobb 1.80, közép 1.60; tengeri 2.60—70 kr. mérőnként.

Szerkesztői üzenetek.

— Doboz. A közszeg. t. eljárások. Tekintve hogy azon m.-berényi levél, mely a küldött feleletre okot szolgáltatott, nem lapunkban lön közrebovasva; — tekintve, hogy lapunk 30-ik számának „Ujdonságok” című rovatában álló s idevonatkozó megjegyzés az egész ominosus ügyet mintegy berekeszti: a beküldött levelet nem közzelhetjük.

— Tót-Komlós. H. S. urnak. A kérdéses czikk érvei szerintem is komoly figyelemre méltók! Sajnos, hogy ily tartalmu czikkok közlését lapunk irányja és szűk tere nem javasolja!

— Szarvas. G. P. Becses sorai szerint. Magán levélben többlet.

Nyilttér.

Számos ismerőseim és barátaim mindenikétől nem vehetvén személyesen búcsút, most midőn helyzetem Gyula városából távozni kényszerít, — e városból, hol mint idegen barátságot, szives fogadtatást és őszinte jóindulatot tapasztaltam magam iránt, e kedves emlékeket híven megőrizve, mondom búcsút és istenhozzádot mindazoknak, a kiket ismerek, s a midőn ígérem, hogy őket feladni nem fogom: kérem egyszersmind, hogy tartanak meg továbbra is kedlőknek jóindulatu emlékében.

Gyulán, 1875. aug. 7.

Gácsér György.

Felelős szerkesztő: Elek Lajos.

HIRDETÉSEK.

Darabonként vagy rőfönként 27 krajczár

27 krajczáros bazar.

Fiók-üzletünkben a városházával szemben ajánljuk a nagyérdemű közönségnek legújabb dísz, norinbergi, szövött és rövidárúkat; továbbá mindenféle selyem, bársony, atlasz és fülle szalagokat minden színben és szélességben: — eszpkéket, rojtokat, himzett szegélyeket és betéteket, moulin, moll, creppe-lisse, chiffon, tüllanglans, blond, nyári keztyű, harisnya és nyakkendőket.

Tűjték szivar-szálakat, pipákat, pipaszárakat, pénz-, és szivartászkákat, sötét-pálcákat, toll-ésékét, kefe, fésű és illatszereket, legyzöket, kőz-karikákat, brosch és falbevalókat, harsnyakötőket, és sok számos más ilyféle tárgyakat

darabonként 27 krajczárért.

Ugyanott ajánljuk egyszersmind nagy raktárunkat hölgy, uri és gyermek-czipőkkel; ugy szinte a legújabb nemez- és szalma-kalapokkal, a legújtanosabb arakon.

Vidéki megrendelések gyorsan utárvétel mellett eszközöltetnek.

Teljes tszérellettel

7-10 (86)

Silberstein testvérek Gyulán.

27 krajczáros bazar

Darabonként vagy rőfönként 27 krajczár.

Hirdetmény.

Storch Rozália asszonynak a m.-berényi hártáiban lévő keréki birtoka, mely 96 hold (120 négyszeg öles) szántó föld, s 19 hold hold közös legelőből áll, szabad kézből — jutányos áron — eladó. A szántó földön van egy 16 öles új lakház, konyha, két szoba, kamra és istálló. A venni szándékozók most meg a tulajdonosnéval, később alólírott megbízottal értekezhetnek. — M.-Berényben, 1875. aug. 6.

1-2 (99)

Megele Bertalan.

Kiadó lakosztály.

A belvárosban 77. sz. a. fekvő — három szobát, konyhát, éles-kamarát tartalmazó ház, külön udvarral — f. év Szent Mihály napjától bérbe kiadó; értekezhetni Szigethy Lajos ügyvéd urnál.

1-3 (97)

Erkel Rezső tulajdonához tartozó „Korona” utcabeli Illovcics Tódor-féle ház, melé áll három szoba, konyha, kamra és pinczéből — minden órán kiadó.